

81а

да наи отъ дѣлга· на-
ли отъ полона погы-
бажштааго и не по-
магааг· то въ истиинѣ
акы неправедынн-
къ и оубинца акы не-
праведынѣ осоуди сѧ·
да не соуште и оубо
отъ насилія богатъ-
ства· иѣ єже лише по-
требы нашега лежи-
ти· мамионноу же
праведынааго г҃ь на-
риуе· такоже и иниде
запрѣштага немило-
стивыи мъ г҃и· аще
оубо въ неправедынѣ-
емъ мамионнѣ вѣрь-
ни не бысте истиинѣ-
ноe къто вамиъ пороу-
чнть· и аште вы и тѣ-
ждемъ вѣрьни не бы-
сте ваше къто дастъ
вамиъ оугждее же на-
риуе иниенниое о-
блишъ бо не родиход-
мъ сѧ съ богатъствомъ·
иѣ наизи по писа-
нѹюмоу· ииуесо-

81б

же вънесохомъ въ мн-
ръ· ии иџнестн уесо мо-
жемъ иѣ оугже оубо
то всакомуу үлкоу и-
стѣ· по иестъствоу юже
богатѣти иџвеноу бо
прнбываиетъ и сълоу-
чаетъ сѧ дроугыиимъ·
да иегда оубо въ непра-
ведынѣемъ· и въ оуг-
ждинимъ рекъше въ
сжштихъ развѣ по-
требы и въ прнбыва-
жштихъ иџвеноу·
вѣрьни не бысте како
прннимете истиинио-
и и ваше рекъше вѣрь-
скыи даръ и даное ко-
гъмъ блгое· ииіжке гле-
ть влюдѣте сѧ и храни-
те отъ лихомиства·
тако не въ облишьши-
н комоужъдо жиџи
его юсть въ ииенни
его· и аште не лихне-
ть праведа ваша· паве
кингъуни и фарнсѣ-
н· не вънндете въ цѣ-
сафъствнє ииесъное.

81c

и прокъмъ азъ исъмъ
любви праведоу· и
ненавидѧ граблені-
я отъ неправеды· да
не бы насть оѹнагъ о-
тъ неправедынааго
и лихомиынааго бо-
гатъства· не моли-
те се же не во блгын
зълоу оѹнть· то ии
лихомиыствоу блго-
дарынкъ· и непра-
ведына оу праведынн-
къ кажеть не вжди
то· да тѣмъ оѹбо о соу-
штии кроиѣ потрѣ-
бы· богатъствѣ на
нашемъ гла· такоже
и сын по палъти братъ
иего юаковъ облнуде-
ть такыиа гла· воле-
ныиа богатни пла-
уѣте· о страстъхъ
вашихъ приходи-
штихъ богатъство
ваше истылѣ· и ри-
зы ваша мольни и-
зѣдены быша· зла-
то ваше и сребро обрѣ-

81d

жавѣ и ръжа иго въ по-
слушъство вами вж-
деть· и изѣстн ила-
ть палъти ваша· акы
огнь съвѣрасте въ по-
слѣдьнага днин· ви-
днин ли· тако въ обли-
шынѣемъ богатъствѣ
а не о праведынѣемъ
глуетъ ся· чьто во рече
апль като во прими-
са· праведѣкъ къ веза-
кониж· като ли обѣщи-
на свѣтоу съ тъ-
мож· кои ли съгласи-
и христосу съ непрн-
гающиж· и оумъртви-
ти оуды ваша земль-
ныиа· блoudъ· неуи-
стотоу· страсть· похо-
ть зълоу· и лихомиы-
ство· иже есть коу-
мирословуженіе· е-
гоже ради приходи-
ти гнѣвъ вжин на
сны непокорныиа·
и се же вждѣте вѣдоу-
ште· тако всакъ блou-
дынкъ· или неуи-

82а

стын· и лихоница·
иже есть коумиро-
слугицель· не има-
ть причастия въ це-
сарствии христа и
бѣ· и корень всемоу
зълоу есть златолж-
бни· и разумѣ гѣ
суштата иго· и да о-
тъстжитъ отъ не-
праведна всакъ на-
рицаин имѧ гніе·
и не вѣсте ли тако не-
праведни црѣстви-
я вѣкнія не причасти-
ть сѧ· не прѣльшта-
нте сѧ· ии лихоница-
ци· ии грабнителіе·
црѣства вѣкнія не при-
частять сѧ: —

рѣн Соломони: —

Творити праведно и
истиновати въгодь-
но паче бѹи не тѣ-
бы· и тѣбѹи неуы-
стивыи хъ гноусъ
гвн не вонъ везако-
нииѣ приноситъ ие: —

рѣн Сирахово: —

82б

Тѣбѹи полагаин отъ
неправедныи хъ·
тѣбѹи огноушенou·
и акы жъра сна прѣ-
дъ оцѣмъ его· прино-
сан тѣбѹи отъ имѣ-
ния оубогыи хъ: —

рѣд Малахинно: —

Бы стѣтели· хоуми-
штен имѧ мое· въ-
носите грабленія
и хромага и клюсъна-
та· и аште принесе-
те га на тѣбѹи· не при-
нимоу ихъ отъ ржкъ
вашнхъ глюеть гѣ: —

рѣд Незекинлово: —

Тако глюеть гѣ· стѣ-
лие прѣвндѣша за-
конъ мон· и осквѣ-
ніажть стаia мота·
посрѣдѣ стааго и не-
чнстааго· не прѣдѣ-
лдахѹ· и посрѣдѣ
нечнстааго пакы и
чнстааго не отъдѣ-
лдахѹ: —

рѣд Отъ апѣскыи хъ за-
повѣдни: —

82c

Лѣпо е епіскѡпу вѣ-
дѣти· кынхъ подо-
бає прїнимати пло-
доносніа· и кынхъ
не подобаеть· да блж-
деть сѧ отъ дажда кър-
ѹмъниуьска· не опра-
вѣдитъ бо сѧ кърѹ-
мъникъ отъ грѣха·
о ииҳъ бо иѣкъде и и-
сана рече· кърѹмни-
ци и твои мѣсать съ
водож вино· да блю-
деть же сѧ и отъ блог-
дъникъ· не прїнесъ-
ши бо г҃и мѣзды блж-
дъница и грабнител-
ски· и югжинхъ
желажштнхъ· и лю-
бодѣнци· гноусь-
ны бо сжть тѣхъ тѣхъ
боу· ить и оскър-
блажштнхъ вѣ-
довы· и сиротѣ наси-
лие творлажштнхъ·
тъмъница испѣл-
нажштнхъ и ве-
звииниыиҳъ· ии
иже и свояа рабы злѣ

82d

кърмаште· ранамн
и гладъмъ и зълокъ ра-
ботож· ии многы по-
гжблажшта· оукло-
нии да блдоутъ те-
бе о епіскѡпе· и сиҳъ
прїносн· отъмешоу-
штнхъ же сѧ прока-
зывиҳъ и татнн·
и мъздониыицъ не-
праведъниҳъ· и
вонна клеветннка·
недовѣльна соуша
оукокы· ить оукогын-
ми потрмажшта· оу-
вонца же и сѣбуица· и
соудниа везаконъна·
вештымъ вѣстлапн-
тела· улка оусобиуь-
на и нєунста дѣлате-
ла· пнїаннца· хоу-
льника· + растонимъ-
ца и иного всего зъла·
и оумъмъ ратннка
вжнна· ииъже гле-
ть писаннє гноусь-
ны соушта оу бога вѣ-
са таковыя· прїи-
млюште е бо отъ тако-

+прїрѣзониыица·

83а

вынхъ. и кърмаште
въдовы и сироты пови-
нии вжнж соудоу
вждоутъ. аште ли и
отъ тац'хъ гадъши
въдова помолитъ ся
за на не вждетъ по-
слоушана нильже
сърдъцев'въдъцъ въ сж-
дъмъ отъв'ешталъ и.
на неусыстивыя ре-
кин. аште стане миш-
чен и самоуналь прѣ-
дъ лицъмъ монимъ
не послоушаж нхъ.
и ты не моли ся за
люди сна. ии моли-
тьствони помилова-
ти я. и не пристежпа-
н къ мнѣ о инхъ. я-
ко не послоушаж те-
бе. еште же и въ грѣ-
съхъ вывъшен. и не
покаявъше ся. не тъ-
унж неоучлишани
вждоутъ молаште
ся. итъ и га прогнѣва-
жть. поминажште
имоу своего грѣхи. о-

83б

тълаганте оубо тако-
выга слоужкъбы. акы
циеноу писнж. и мъз-
доу блогдъница. ово-
и бо законы отъреуе-
но и. ии нелисен бо
принесенынхъ аза-
номъ прнга. ии ахн-
а отъ ровоама. да а-
ште вжнн пррцн отъ
неусыстивынхъ не
прнша даровъ. лѣ-
по е и вами о епнскѡ-
пн. вѣгн оубо о епн-
скѡе. зълостъв'етъ-
ннкъ на трѣбъннкъ
вжнн прнность пола-
гатн. отъдалан ся
оубо отъ неправъдъ-
нааго и не оубоншн
ся. и трепетъ ти не
прнблнжнть ся. да
глеть же и къ твон-
мъ людъли соломонъ.
уьти га отъ сонхъ
правъдънынхъ троу-
довъ. и научнан ие-
моу отъ сонхъ пло-
довъ. отъ правъдъна-

83с

аго оуко троуда в'єрь-
ныиҳъ к'єрмнте и
облаунте ненмоу-
штага. и съвнраема-
га отъ ииҳъ ииїнни-
та. повел'еванте слоу-
жаште на искоупъ оу-
богыиҳъ. избавлі-
жште рабы и полонь-
нкы. оузъинкы.
и напастына. и-
зл'єзъшага не тъмъ
илене ради христосо-
ва. и отъ мжунтель
ведомына на съмър-
ть. гляеть бо писани-
е. и искоуповать оу-
биваемыа рече не
пошади. аште ли
и к'єгда ноужда в'є-
де. отъ того прннати
неподобна. нехо-
таште сребро на дръ-
ва и на оуглни естро-
шнте. да не прннли-
ши в'єдовнца отъ то-
го. или сирота. ноу-
ждеж коупнть бра-
шьно. и пнтии ўресть

83д

подобж. праведно во
и томоу быти огнь-
ноуомоу иждегоу.
а не блгѹсьстъныиҳъ
брашьноу. сице во и
законъ рече. жъртвж
съвареноу ѿ зълыи-
хъ огньимъ ижднза-
ти вела. иже во отъ
тац'єхъ прнемле пр'є-
выважштииҳъ въ
зъл'є. а не кажшти-
иҳъ са. прновьшта-
иетъ са т'єхъ молъб'є.
и пеуалнть ба иже са
неправедныиҳъ
гноушае. и възgra-
ждаєть я недосто-
ниныиимъ възда-
аннемъ. и съ нїмин
огноушаетъ са не да-
да нигъ на погазнь
прнти: —
ржг Богословьца отъ того
еже на ноулнана: —
Еда во тр'єбоу єтъ и-
сп'ялни сы ииуссо-
же улвѹсьскыиҳъ
и хоудыиҳъ. да ра-

84а

Доуєть сѧ подօвънѣк
принесеныи мъ. ве-
законънааго же трѣ-
бѣ. либо вѣдн тель-
цъ акы пъса сѧ гноу-
шада. и акы хоулоу
ливанъ. и цѣниж вѣ-
дьница нѣгопа отъ
циркъве. и отъмеш-
та єдиногже трѣ-
бж ѿтын. жже ѿн-
сты прѣунестоугоу-
моу принесл ржки.
и оумъ высокъ же и
оунштенъ: —

Ѣдн Стаго васланіа отъ
пространыи хъ. по-
спѣшиныи хъ: —
Ин отъ неправедны-
хъ во користи и
благодарніа къ трѣ-
вожштии мъ прин-
ята сжть отъ ба. и
отъ неправедныи-
хъ оукланан сѧ. а-
ште иикомоу же не
подѣ отъ своеого. о нѣ-
праведныи хъ оу-
бо и дары боу прино-

84б

сити наунаажшти-
нхъ. писано и жѣртвы
вездаконъны стъгну-
шение боу. о неми-
лоужштии хъ же. за-
тварлган оушн свои
такоже не слышати
ништадаго. и самъ
принцоветь и не вѣ-
деть къто послуша-
ла. сего ради и при-
тъха оуунть ны. ѿ-
стн га отъ своихъ пра-
вѣдныихъ троудовъ.
и наунаати иемоу
отъ своихъ праведь-
ныи хъ плодовъ. а-
ште бо и отъ неправь-
дніа и грабленіа
хощти принесити
боу. оуне есть не прі-
обрѣстн. такоа прин-
обрѣшта. ии прино-
сити отъ нега. пакы
же аште и пріобрѣ-
таж отъ праведныи-
хъ троудовъ. не прі-
носини боу. прино-
си ииже кърматъ.

ІВ

84c

тъ сѧ оѹбоѹнн· грабле-
ниє ти въмѣнитъ
сѧ· такоже рече бѣ про-
рекъмъ· тако грабле-
ниѧ и десантны оѹ-
басъ сѧть· и вждесть
грабленіе въ домъ-
хъ вашнхъ· лѣпо оѹ-
бо юстъ милостъ и сѧ-
дъ рачѣрпавъше нал
намѣти съ сѧдомъ
трошнти же на мил-
остн· по писаноу-
оѹмоу· милостъ и
соудъ храни· и при-
ближан сѧ къ бѹу сво-
емоу вънноу· мило-
стыню бо и сѧдъ лю-
бнть бѣ· да оѹбо отъ
всего· да непытова-
иетъ сѧ къжъдо да съ-
мотрить своего намѣ-
ниѧ богатын· отъ
негоже хощте възно-
снти дары бѹу· еда
и оѹба насиловалъ·
еда неиоштынѣнша-
аго прииждналъ и· и-
ли областнна своего

84d

лихонмѣстводалъ·
не имѣже во владѣ-
ши насилуи· ии и-
мѣже можешн лихон-
мѣствоуи· ии имѣже
власть ти есть пока-
жи праведное· не во
о немѣже не можешн·
ии о немѣже прѣстоу-
пнти могын не прѣ-
стжаешн оѹказъ къ
бѹу послушаннія
и страха подаешн· а-
ште ли отемліа оѹбо-
гыннмъ оѹбогыннмъ
же даешн· оѹннн бы
такоже и речено· ии
грабъ ии дада· да по-
чъто сквѣрнншн свое
богатство· прибн-
раша сеbe неправедь-
ныя користн· чъто
гноусынъ твориши
свон приность отъ не-
праведнїа приносн-
ти наущнага· имѣ-
же хощешн иного
оѹба миловатн· то
того помилуи емоу

85а

же и обидоу сътвори-
лъ томоу сътвори уло-
въколюбне. томоу
благодѣть сътвори и
съвѣршиши милосТЬ
сѫдомъ не во прновь-
штнть сѧ насланн
бъ. и разбонинкъ-
мъ и грабнителемъ.
прновьштаиетъ сѧ
гъ не акы немошть-
нъ во кърмнти оу-
богынхъ. намъ о-
стави я. нъ правь-
дънааго плодоносн-
я отъ насть проса на
наше благодарнє ми-
лость во отъ неправь-
днѧ не бываєть ни
отъ клятвы благо-
словнѧ и отъ слъзъ
благодарнѧ. гլють
во бъ тако нхъже не-
навидѣхъ творад-
сте и покрываасте
слъзами жъртвъ-
никъ мон не во прн-
имлетъ бъ. дара тво-
его аште опечалиши

85б

брата своего. иғоже ради
реуе аште прннесен
даръ свон на трѣвъни-
къ и помланешн тако
брать твои иматъ ұто
на тѧ остави даръ сво-
и прѣдъ трѣвъникъ-
мъ и иди прѣждѣ съ-
мирн сѧ съ братомъ сво-
имъ и тъгда прннеси
даръ свон. помнан
закхея иже отъда үе-
тврнцеж иже вѣ по-
грабнѧ. како ти оста-
влажштааго имѣнн-
я половнй оубогын-
мъ отълоуун. вѣдда-
ше во тако христостъ не
прнелии неправь-
дънааго. аште сѧ не
разорять соуштаиг
на обидимиа насл-
аня се же тѣмъ иже
неправедныиа мило-
стиня творять къ
хранаштнми же сѧ
отъ насланя. мило-
стъ же творнти лѣна-
ште сѧ. глють тако

85c

Джевъ бес плода посѣка-
етъ сѧ и въ огнь въме-
ште· и николиже
такын джевъ въгоди-
ть небесъноѹмѹмѹ
дѣлателю· глиѹмѹмѹ
тако прнде пло-
да ншта на смокви
и не обрѣте· и повелѣ
посѣшти ж да и мѣ-
ста не оупражниа-
ть· богатство во обѣ-
мъ строа дѣла даєть
са отъ ба акы аврада-
моу и ншвоу и
таковынитъ зълѣн-
шины же· на по-
ѹштенне такоже оу-
нишемъ быти по нра-
вж да аште и къто по
толицѣ блгодѣти отъ
ба прѣвываєть въ на-
снинхъ· то безъ отъ-
вѣта самъ си пови-
нишъ сѫдъ поставля-
еть сѧ: —

Ѳѣ Того же отъ словесе и-
же отъ лоукы еуагре-
лие: —

85d

Лиխонимѣнна овразъ
горьчаншини есть· е-
же ии тълѣжштини-
хъ подајати трѣвж-
юштиниъ· кого рече-
ши обиждю дѣржа сво-
га ката повѣждъ ли
свога· отъкоудоу въ-
зьмъ въ житнє въне-
се· да къто оуко есть
лихонимѣнкъ· не и-
же ли не прѣвываи
о добръли· къто же
грабнтель· не иже ли
отъме чоужката а ты
ли иѣси лихонимѣн-
къ· ты ли иѣси грабн-
тель· да еже прндалъ
еси ты на стране то же
свое твориши е ли во
иже нарадаго съвла-
унть то разбонинкъ
са нареуе· то иже на-
га не облаун могын
то сътвориши иного
иѣкоего наимѣннє
есть достопињиъ· а-
лькунааго во есть
хлѣбъ ижи ты дѣр-

86а

жнини· на глаго есть
рица юже ты храни-
ши въ ковызехъ·
босааго онжшта и-
сть также оу тебе гни-
е· траеважштаго
среевро есть еже погре-
бъ дѣржнини· то ли-
ко обидѣ нхъ илн-
ко же имлаше дати: —

ρѣз Того же отъ того еже о бо-
гатъемъ: —

Зъла мысль жнвъ во
глѣть пнтааж сѧ слад-
стъли· оумъръ же съ-
творж повелѣнаага· рече-
ть и къ тебѣ аврадамъ въ-
сприя тты влагамъ своих
въ жнзни своимъ и про-
чие· съмърти бо то бла-
годѣть е а не тебе· аще
бо бы вѣсъмърътъи
то не бы поманоч-
ль заповѣдни· не прѣ-
льштанте сѧ вонъ иѣ
льзѣ роугати сѧ· мъ-
ртвъунна бо на тра-
вннкъ не възносит-
ь сѧ· жнвж прннеси

86б

траевоу своимъ иже бо
отъ облишыа прнносит-
ь то не прннатъ и ты
же иеже ти и отъ всета
жнзни нзбтыло то же
прнносини благодаръ-
никъ· съмъкешн ли
отъ останъкъ траеве-
зънтыи хъ гостини
славенъиа· то како оу-
бо съмъкешн ба ты о-
тъ шстатъкъ жнзни
оумолити: — ::

ρѣз Златоустааго отъ того
еже къ римланемъ: — ::
Еже оубо есть оунѣ и ве-
ликко дѣзновенне по-
даи то жнвоу подън-
мати ннштага аще
ли тако не хощешн
то понѣ оумирата то-
же не великии то и-
сть оубо любъве также
и къ хону· любъвъное-
же шказе: —

ρѣз Того же отъ того еже
къ ифесиали: ::
Ее иѣсть милостыиѣ
еже оумиралжштен

и не соуштж гноу· тъ-
гда подати не бо отъ
своего оуже даешн иъ
отъ самога тога ноуждя·
да съмрять ие блгдть а
не тебе се иѣсть любъ-
вьное иъ напастъно-
и· обауе понѣ тако да
водетъ· понѣ тъгда
раздрѣши врѣдъ не-
уловуда · —

ѲѢ. Тогожде иже штъ юанна:

Милостынамн рече и
вѣрамн оцѣштаижть
са грѣси милостынж
же не таже отъ наслн-
га мѣниятъ то бо иѣстъ
млестынн иъ боуиестъ
и неулыи· кын бо оу-
спѣхъ иѣсть съвлѣши
и иного шевлѣши же
оубогааго аште бо и вѣ-
се то штажке иѣсть отъ-
дамиы иикоиетаже прн-
шерашта на мѣстѣ·
показаиетъ же и չакъ-
խба иже тъгда рече оу-
молинти ба иегда ՞да-
сть չетвериниoug կրօ-

иѣ грабленыхъ· иы
же тъмамн грабаште
а мало дайште ՞մի-
լի са оумолинти ба а
не ли пауе и грѣваамъ
и· повѣждъ бо мн аште
вты осъла мрѣтво и смы-
рдыште отъ распѹтн-
га прнвлаѣкъ на трѣвъ-
ннцѣ положиавъ не
втыша ли тебе каме-
ннемъ побнан акы
сквѣрнннка· да ка-
ко оубо аште облнчю
таже ие отъ грѣвенна
трѣба гнжсънѣншн
ие то кыї прннлемъ о-
тъвѣтъ положиамъ
бо иѣкын съсѣждъ соу-
шть отъ грабленнта· не
пауе ли осълате мрѣтва
смырднть· тты же сло-
весы молиши ба չաբы-
ти таже творишн չъ-
ли· ճѣлъ же таже тво-
риншн грабж творишн
полиннати втыноу въ-
զлагата си трѣбоу на
трѣвъннкъ· иынժ

87a

же не се тъунж и есть
грахъ нъ и сего горьуда-
и тако стыхъ осквърь-
нлиешн дша ты во въ-
ниoug нослатъ хсъ ти
ли съмѣниешн тало
въспоуштати отъ
такога неуистоты.
нъ речеши не то илѣ-
ниe нъ дроугое. симѣ-
хъ то и бладъ. не въен
ли тако аще въ много
множество илѣни-
я что неправедноe
въпадетъ все огнен-
ть. и такожесе въ ун-
стъ истоуынкъ гно-
н и кто въмѣснвъ. въ-
сь и неуистъ створи-
ти такоже въ бать-
ство насилие вълѣ-
зъ все смиради тѣмъ
смрадъли. иже бо та-
ко иловати. не ило-
вати и есть оуне. и-
льже и каннъ. оуны-
и вѣ въхма. не при-
носивъ да аште иже
мне принесъ ба про-

87b

гнѣва. то иже штио-
же даи како не прогнѣ-
ваиетъ сѧ. нъ моя соу-
речеши не соуть твоя
по грабении нъ оно-
го и тъ есть гнѣмъ
аште и многашьдты
ты дръжниши азъ ти
рекохъ речеши не грабї-
ти. а ты ли жа отъ то-
го чуетши. да оубо рече-
ти тѣвѣ мнѣ ли иен
безакониe токо вѣ-
дѣ ти подовънъ обли-
чю и оукажж прѣдъ ли-
цъмъ грахъ твоя: —

ро Того же отъ матъфѣа :: ::

Или иже ииутоже не-
праведна створиевъ-
ше морунин соуть и-
льже не подаша то ино-
го паче иже цюже гра-
бать. да не ръци оубо
сего токо иномоуг непра-
ведоуг створиахъ а дроу-
гаго илюгуж се бо го-
ре и есть. лѣпо бо гы о-
видниномоуг томж
бъти и илюгумоуг

87с

нъин'к же ины та́зъ-
вла́га и́горже н'е́си та-
зва́ла́гъ то́го же врауто-
иши· л'е́по бо бы оны
врауевати пауе же не
та́звиа́ти· у́лка́вцъ
бо и́ не та́зва́лан· ти
ци́блан· н'я иже отъ н-
н'е́хъ та́звиа́ти ц'е-
ли́тъ· не бо моштыно
и́ то́жде м'е́роиж ми-
лостъи́на ц'е́лини на-
силни· зъло· аште бо
насилиемъ възьми-
ши ц'я́тъ не ц'я́та ти
пакъ тру́б'к на ми-
лостъи́жа да погоу́ши-
ши ли́хони́тии гно-
н· н'я таланътъ т'е-
мъ бо и татъ татъ уе-
тве́риноу даиетъ кра-
доу́шааго же грабан
горни и́сть да аште
ономоу че́тве́риноу
дати подобаи и́мъ-
же и́ грабна́ль· то граб-
на́штеиоу деса́тори-
ноу пауе· тоже аште
и́ тако· авыи́ лъз'к не-

87д

праведыи́ оукроти-
ти· ми́лостъи́на во
и́н т'я́гда при́ниметь
плоды· т'е́мъ бо и́ за-
к'я́ба отъ́дамъ бо ру́чи
и́же грабни́къ че́тве-
риноиж· и полъ и́мъ-
ни́на моего дамъ и́н-
штни́мъ· да аште въ
закон'к че́тве́риноу
л'е́по и́ дати· то м'и-
го пауе оукбо благод'и-
ти· аште бо и́ сътори-
ци́иж даси· то и́ тако
н'е́си всего ю́далъ· да
аште тако творя и-
дъва и́сц'е́лиши зло-
и́· то аште пр'е́вра-
тиши ун· и погра-
ниши и́мъни́на ц'е-
ла· мало же да даси·
тоже и́ не т'е́мъ ови-
д'и́нии́мъ· н'я и́мъ-
мъ въ т'е́хъ м'есто-
къи́ и́маши штъв'к-
ти́ и́м'ети· кои́ ли
проштенне· кои́ ли
спе́ньоуи́ надежда·
хощеши же ли́ разъ-

88а

иѣти· колико злѡ
твориши тако иилю-
га· послѹшан писани-
я глошта· акты оў-
биваюн сїа прѣдъ о-
цьмъ свониъ· тако-
же и приносан тру-
бы отъ ииѣнии оу-
богыхъ:· —

ρօ́ Нендорово посѧланніе ·
къ иусевнѣкъ иппоу ·
Знїжденіе такоже гло-
зрѣвѣ въ пилѹсені.
Хътростъми оубо свѣ-
тълоу· зълътъми же
нравы· и неправъда-
ми и оукоры· и оубо-
гыхъ насилъемъ· и
инїшнхъ трошенніемъ·
иеже ино ииуьтоже иестъ·
иъ акты зъдати снонъ·
въ кръвъхъ и ироусали-
мъ въ неправъдахъ· не
трѣбоуетъ же въ отъ-
штиожнхъ жрѣтвъ·
иъ акты трѣбоиж по-
лагатиена пъса гноу-
шаютъ сѧ· прѣстанн
оубо знижда и непра-

88б

въдоуга· да не зрии Ти
на овалнүенне прѣдъ
бъмъ ображаетъ ти сѧ·
на въисотоу оубо въ-
зграждена· въпрыж-
шти же на тѧ въ вѣ-
кы· и безъ ииѣльчанн-
га съ ииерениемъ· го-
ре иже знижаетъ долъ
свон на въисотоу съ не-
правъдоиж· и горынн-
ца своя не въ соудѣ·
оу ближънаго иимѣ
дѣлателѣ тоуне· и
мъзды емоу не ѿда-
стъ· и отъ кылъ зъ-
лнн съзъда сѧ и лише-
нъхъ напъдъ про-
сѧ· и отъмъштенн-
га врѣжденъиихъ въ-
зиска · · ·

ρօ́ Н длижънъ ие приносн-
ти кто боу отъвѣтъ ·
Елиномъ и безаконъ-
нъмъ своя сїти и дѣ-
штерн пожършемъ·
вглъмъ свониъ· кын
оубо отъвѣтъ ииѣ-
ти ииамъ· аште бо

88с

и самоу тог нашж пль-
ть прннесемъ къ бѹ.
то и тако ииусоже досТо-
ниа даровгъ таже ины по-
да б҃ъ створивъ : — ::
рѹг Отъ того иже ѿ матрѹка ::
Елико во аще ктѹ блгдѹ-
ть прнниметь· то лико
же пауе ие повиньи
и мѹцѹ· забывала и
не въсхоже въ честн
иж бѹти оунн-
и· сего же д’блъма
и богатин· оубогы-
хъ пауе мѹчнин соу-
ть соуште з’блнн· и-
мьже и въ обнин не
бываша ииостнви
не во мн глн· тако дага-
ли соу ииостнвио·
иаше во недостониинк
соутъ дали· то и тако
не гонежноутъ мѹкы·
не во м’кроиж даиши-
хъ мн ииостнви
соуднть сѧ иъ обнль-
иимъ разоумя· а иже оу-
частниемъ подаи соу-
дъ прнмоу недосто-

88д

ии’к даижште· то ли-
ного пауе иже злато-
любниемъ болатъ· по-
велѣлъ во ие хсѹ· прѣ-
лихноутн правед’к
нашени· пауе ќиингѹн-
и фарис’и· да т’кли
аште и ииостнвио
даси· иъ не пауе т’бхъ·
не въл’кзе въ црстви-
и еснои· то колико
ти боудоутъ· дагали
ииостнвио· не отъ
всего ли иибнниа д’-
сатинио· и пакты д’рѹ-
гоиж десатинио· и по
тон т’ретинио· тако-
же ииунильже ли не
т’ретинио иибнниа
дагахоу· т’рин во деса-
тины с’лагаемы·
се творятъ· по семоу-
же и науда· и прѣв’-
ница· и ино линого ре-
къше иже за гр’бхъ·
и иже за оунштенне·
и иже на праудыннкы·
и иже въ обнин· и и-
же праштанниа дагъ-

89а

жынтыи и въ рабниа сво-
боды· и въ длыгы ра-
стовниа въпраштеи-
мыхъ· да аште иже
третниe ие давъ· паке
же всего имѣниа по-
ловинио· по сихъ бо о-
но сълагаемо· полови-
на иестъ· да аште оубо
иже половинио давъ
иинъсоже не оупѣи·
то иже и десантнии
не дасть· чесо достони-
ни иестъ· кын бо оупѣ-
хъ иегда батъство мно-
го имы толико подде-
ши· и иениже аште вты
кто отъ моря оуполь-
никъ далъ· и ии въдо-
вты жены штиодыни-
иа подражиивъ· ти ка-
ко речеши помилованы
иа бѣ по велнцѣи ми-
лости твоиен· и по мѣ-
ножествоу щедротъ
твоихъ заглади ве-
законниа моя· а самъ
не милованы· по ве-
лнцѣи милости· ва-

89б

снь бо и ии по малан-
да въ лѣпотоу глаше
гъ мало иестъ спасиющи-
хъ сѧ :: — ::

рд Яплетолово :: ::

Сѣян съ штадѣнниемъ
съ штадѣнниемъ по-
жыне· и сѣян блгсло-
влениe· о блгсловлени-
иe пожыне· къжъдо тако-
же изволитъ срѣе· не
отъ певали или отъ
носкда· кротъка бо
дателъ любитъ бѣ· си-
льни же бѣ всакоу bla-
годать прѣбновлати
въ вастъ да въ всемъ въ-
сыгда· извенючиетъ
на всако дѣло блг· та-
коже ие писано· раздѣ-
ли и раздан ииштнии·
праведа иего прѣбновде-
ть въ вѣкы :: — ::

рд Евпростъ :: ::

Камо ие полъза приноси-
ти имѣниe· въ цркъ-
вь ли или ииштнии ::

рд Отъвѣтъ :: ::

Гъ хвалиа вондоуштнага

89с

о деснвіж и гла. идкте
благовленни оца мо-
его. ииуьсоже иного
не поманоу. нъ также
къ ииштнмъ и штв-
жнмъ. и нагынмъ и
тыльиинуынкомъ.
миостыин. одауе
соутъ и цркви не им-
шта съсoudъ ибкы-
хъ иоуждьиынхъ.
ииьже ие лбпо при-
носити. а иже въ ба-
ттига цркви приноси-
ть. то не вѣстъ что по
сели вондоутъ съби-
раемага тоу. многы
бо цркви. лихъ съвъ-
равъше и добрѣ иего
не оустронвъша. по-
слѣждѣ. или погы-
боша. иераднина. и-
ли отъ татни и ратни-
ка отата въыша :: ::
роz Златоустаго отъ того ::
еже отъ матрѣка :: ::
Того дѣла оубо иеже црк-
вии оутварятн ии-
комоуже не въ пои-

89d

мано. а иеже оубогы-
хъ не ииловати. и ро-
дество обѣштаное.
и огнь иегашшти-
и. и съ вѣсты монголи-
и. да не оутварян црк-
въ. брата скрывашта
прѣбнди. синь бо ие о-
ного храмъ иестовѣн.
и се же и црн иевѣрьи-
и. и монгунтели и оу-
бонца. възмогоутъ
възати съсoudы. а е-
ликоуже братоу ство-
ринши. алъчноу и штж-
ждену соушти и на-
гой. ии дьяволъ не мо-
же оукрасти. нъ не въ
шкрадомѣиимъ лежа-
ть вогатъствѣ :: ::
роz Тогожде отъ того иеже :: ::
о ироднадѣ :: ::
Многы оубо въ вея сты-
га соуштага въ иироу.
совоиж прѣкрайнити
въздржнити данн-
и. да добрѣ штждьна
иа срца. любо от раны-
хъ врѣма отъ пло-

90а

Довъ расоуднитъ. иєгда-
же не відеть никого-
же иже іа хощеть по-
дъннати. то или пъ-
тицей кръмнитъ. а-
кты илніж въ горѣ. илї
прокомъ акты данила.
въ гамѣ. или морески-
ниъ жи вотъмъ. акты
ишиоу въ мори. или
салиъ совою кръмоу съ-
пуштають. акты оци-
мъ въ поустыин. не
соуштемъ во хоташин-
мъ іа подъннати. съ
ибсе маньноу дъждн-
тъ. и отъ камене водъ
тоуаше. и отъ въздору-
ха крастѣли ииъ дага-
аше. иєгда же соутъ въ
мирю стїн жи вожште-
сь улвкты въстажне-
роукou совою. и вида-
іа скръвашта оставля-
ють. да дасть блгдѣтъ
добростворенне дѣла.
многомъ скръваште-
мъ. спенне прннати :·
рб. Тогожде отъ того. къ фн- :·
липнснемъ :·

90б

Не во мало блго и есть. иже
ноуднити работати стї-
ниъ. иъ велико прно-
вьштииикы во вты Тво-
ру. прѣдълекашти-
ниъ тѣхъ блгына-
лиъ. рече во и аплъ прн-
овьштаижштниъ са
намъ. пльтииыиухъ.
прновьштаиимъ са и-
мъ въ дховьиыиухъ. а-
ште во съ оусрьдьемъ
и вѣрою. слоужиниъ
стїиимъ оуяастьин-
ции мъздѣ иихъ вонде-
мъ. сего дѣла и ісъ рече.
створите оубо дроугы
и отъ маконти непра-
вѣднаго. да прнним-
тъ вты въ вѣунаіа се-
ла. стїи же соутъ вен.
иже вѣроу правоу съ жи-
тыемъ илюуть. аште
во и юдесъ не творятъ.
аште и вѣсъ не нзго-
натъ. стїи сжть. не бо-
нъ ишиъ волни бы-
въ въ женъстѣ родоу.
не іавляютъ са юдеси

90с

и нкою же не створи въ ::
рп Касилюево отъ простра- ::
ныхъ поспѣшь сествъ ::
Сильтъ во и безъ насть
кручинти своихъ рабы бѣ.
иъ намъ и да лъ мѣсто
плодоносню. и винно спасе-
нныж. гостналь ли иен.
стѣго. гостналь ли иен
хса. поуылъ ли иен по-
уытенааго глы. то на
гдна устье прѣходи.
приними стѣыа овьщъ-
никы въ вѣцѣ семъ.
да ти та прновьшть-
ника. принимоутъ въ о-
нъ вѣкъ. створите во
реуе се вѣ дроугы отъ
майонъ неправедъ-
га. да принимоутъ вѣ
вѣчната села. тѣхъ
во скончность и ииште-
та. и истовѣмоу ти и
богатъствоу вина и
богатыи. смили во хѣ
обрѣштиешн сѧ помо-
штыникъ. вониты крѣ-
ма хѣты. и хса глошта-
аго. ильможе створи-

90д

сте иедиомоу отъ се-
га моюа братниа хоужъ-
шега. мнѣ створисте::
рп Климента строматъс-
кааго :: ::
Милостына подобаи тво-
рнти слово реуе. иъ съ
расоужениемъ и досТо-
нигымъ такоже во и ра-
тан сѣе не на простѣ
тѣчніж земли. иъ на
добрѣ. да иемоу плодъ
створи. такоже лѣпо
и сѣятн добростворе-
нне блговѣрынтыа и
дхѣчнтыа. да соуштес
тѣхъ доброплодыемъ
мольбами полоучнши.
писано во и добро ство-
ри блговѣрыномоу. и о-
брѣштиешн отъданн-
и. и аште не отъ того
то отъ вѣшнаго ::
рп Феодорита отъ недовѣ-
домыхъ ::
Бндѣвъ во прѣже мон-
си сѣпринесентыи за
грѣхы ко звалишть.
сѣжъженъ прѣдъ вѣ-